

Bank Spółdzielczy w Głogówku

Grupa BPS

***Informacja podlegające ujawnieniu na dzień
31.12.2020 rok.***

**ZARZĄD
Banku Spółdzielczego
w GŁOGÓWKU**

[Signature] *[Signature]*

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
1. Informacje ogólne o Banku	4
2. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem (strategia, polityki)	5
2.1. Ryzyko kredytowe	6
2.1.1. Zarządzanie ryzykiem kredytowym, korekty z tytułu ryzyka kredytowego	7
2.1.2. Zarządzanie ryzykiem koncentracji	9
2.1.3. Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie	10
2.1.4. Techniki redukcji ryzyka kredytowego i polityka zabezpieczeń	10
2.1.5. Informacje w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych (wytyczne EBA/GL/2018/10)	11
2.2. Ryzyko płynności i finansowania	13
2.3. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym	17
2.4. Ryzyko walutowe	18
2.5. Ryzyko operacyjne	19
2.6. Ryzyko braku zgodności	21
2.7. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.	22
2.8. Ryzyko biznesowe	22
2.8.1. Ryzyko wyniku finansowego	22
2.8.2. Ryzyko strategiczne	22
2.9. Ryzyko bancassurance	22
3. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem.(art. 435 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust.4 ustawy Prawo Bankowe)	23
4. System raportowania i pomiaru ryzyka	26
5. Informacja z zakresu ogólnego profilu ryzyka wg stanu na 31 grudnia 2020 r.	26
5.1 Udziały lub akcje w innych jednostkach	32
5.2 Dłużne papiery wartościowe	32
6. Fundusze własne	32
6.1. Informacje podstawowe	32
6.2. Wartość księgowa kapitałów własnych zgodnie z Ustawą Prawo bankowe.	33
7. Adekwatność kapitałowa	33
7.1. Opis metody stosowanej do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego	33
7.2. Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego	34
7.3. Pozostałe wymogi kapitałowe	35
8. Bufory kapitałowe i wskaźniki globalnego znaczenia systemowego	36

9. Polityka w zakresie wynagrodzeń- art. 450 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust.4 ustawy Prawo Bankowe	36
10. Zasady zarządzania art. 435 ust 2 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust 4 ustawy Prawo Bankowe.....	37
10.1 System zarządzania ryzykiem art. 435 ust 2 Rozporządzenia CRR art. 111a ust 4 ustawy Prawo Bankowe	39
10.2 System kontroli wewnętrznej (art.111a ustawy Prawo Bankowe).....	40
11.Oświadczenie w zakresie informacji podlegających ujawnieniu Art.435 ust.1 lit e Rozporządzenia CRR.....	43
12. Informacja o przedsiębiorcach uzyskujących dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową (art. 111b ustawy Prawo Bankowe).....	43

Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień „Polityki Informacyjnej Banku Spółdzielczego w Głogówku.”

Informacje zawarte w dokumencie ujawniane są zgodnie z:

- 1) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Zgodnie z tym Rozporządzeniem Bank dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji.
- 2) Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych.
- 3) Wytycznymi dotyczącymi ujawnienia w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych EBA/GL/2018/10.
- 4) Ustawą prawo bankowe, ze szczególnym uwzględnieniem art.111 oraz 111a.
- 5) Zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych KNF (§ 31).
- 6) Ustawą o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.
- 7) Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego, ze szczególnym uwzględnieniem Rekomendacji M,P i H.

Wszelkie dane liczbowe zawarte w niniejszym dokumencie prezentowane są według stanu na dzień 31.12.2020 roku i wyrażone są w tysiącach złotych bez miejsc po przecinku.

1. Informacje ogólne o Banku

Bank działa pod nazwą Bank Spółdzielczy w Głogówku i ma swoją siedzibę w Głogówku ul. Rynek 20a. Akta rejestrowe Banku są przechowywane w Sądzie Rejonowym w Opolu VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego i wpisany jest on do rejestru przedsiębiorców pod numerem 0000013761.

Rozpoczęcie działalności Banku datuje się na dzień 31 marca 1931r.

Bankowi nadano numery identyfikacyjne:

- w systemie **REGON** - **000504717**
- w systemie **NIP** - **755-000-69-16**
- kod bankowy - **89040001**

W 2020 roku Bank Spółdzielczy w Głogówku prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:

- Centrala z siedzibą w Głogówku,
 - Filia z siedzibą w Głogówku,
 - Punkt kasowy w Raclawicach Śląskich (prowadził działalność do września 2020r).
- 1) Bank Spółdzielczy w Głogówku zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie. Bank Spółdzielczy w Głogówku jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS oraz przystąpił do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
 - 2) Bank Spółdzielczy w Głogówku nie prowadzi działalności w państwach członkowskich i państwach trzecich i na dzień 31.12.2020 r. nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych, ani objętych konsolidacją. (art. 111a PB).

- 3) Stopa zwrotu z aktywów Banku (ROA netto) obliczana jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej według stanu na 31 grudnia 2020 roku wynosiła 0,17% (art. 111a PB).
- 4) Bank Spółdzielczy w Głogówku nie zawarł umowy, o której mowa w art. 141 t Ustawy Prawo Bankowe (art.111a PB).
- 5) Bank stosuje polskie standardy rachunkowości wobec czego wszystkie dodatkowe informacje podlegające ujawnieniu w myśl międzynarodowych standardów rachunkowości nie dotyczą Banku.
- 6) Bank nie posiada portfela handlowego oraz nie prowadzi działalności sekurytyzacyjnej.
- 7) Bank nie posiada aktywów obciążonych w rozumieniu art. 443 CRR oraz nie podlega identyfikowaniu ryzyka kontrahenta w myśl art.439 CRR.
- 8) Bank nie stosuje ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej.
- 9) Bank nie stosuje zaawansowanych metod pomiaru ryzyka.
- 10) Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie województwa opolskiego i wyłącznie na Terytorium RP, wobec czego nie prezentuje rozkładu geograficznego ekspozycji zgodnie z art.442 lit. d) i lit. h)CRR.
- 11) Informacje dotyczące ujawnień prezentowane są z zachowaniem zasady proporcjonalności.

2. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem (strategia, polityki).

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Na proces zarządzania ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:

- 1) identyfikacja ryzyka polegająca na określeniu źródeł ryzyka, zarówno aktualnych, jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku,
- 2) pomiar ryzyka,
- 3) zarządzanie ryzykiem polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowanego poziomu ryzyka, planowaniu działań, wydawaniu rekomendacji i zaleceń, tworzeniu procedur i narzędzi wspomagających,
- 4) monitorowanie polegające na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,
- 5) raportowanie obejmujące cykliczne informowanie Kierownictwa o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach.

Systemy zarządzania ryzykiem, przyjęte metody i założenia w Banku podlegają okresowemu przeglądowi.

Strategia i cele zarządzania ryzykiem określone są w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Głogówku”. Strategia określa:

- 1) Istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) Rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem,
- 3) Profil ryzyka – aktualną i docelową strukturę ryzyka, apetyt/tolerancję na ryzyko,
- 4) Zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem,
- 5) Zasady kontroli wewnętrznej.

W Banku funkcjonują także Polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka uznanymi za istotne.

Proces zarządzania ryzykiem obejmuje wszystkie rodzaje ryzyka zidentyfikowane

w działalności Banku.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe, oraz jego pochodne wymienione w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013r., zwanej dalej Dyrektywą tj. ryzyko koncentracji, rezydualne, ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych.

Jednocześnie Bank identyfikuje w swojej działalności również inne rodzaje ryzyka takie jak:

- 1) ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko walutowe oraz,
- 2) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
- 3) ryzyko operacyjne, ryzyko systemów informatycznych oraz ryzyko prawne,
- 4) ryzyko braku zgodności,
- 5) ryzyko płynności i finansowania,
- 6) ryzyko utraty reputacji,
- 7) ryzyko wyniku finansowego,
- 8) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 9) ryzyko kapitałowe,
- 10) ryzyko bancassurance,
- 11) ryzyko modeli,
- 12) inne ryzyka zidentyfikowane przez Bank, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi banku w tym zakresie.

Bank zalicza do ryzyka trudno mierzalnego ryzyko strategiczne, utraty reputacji, transferowe, rezydualne oraz modeli.

2.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe to ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku jakości aktywów kredytowych, Bank zarządza:

- 1) ryzykiem kredytowym,
- 2) ryzykiem koncentracji,
- 3) ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- 4) ryzykiem kredytowym detalicznych ekspozycji kredytowych,

oraz stosuje określone techniki redukcji ryzyka kredytowego i politykę zabezpieczeń.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem kredytowym wyznaczają:

- 1) Strategia zarządzania ryzykiem.
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym.
- 3) Polityka zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
- 4) Polityka zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.
- 5) Polityka zarządzania ryzykiem koncentracji.
- 6) Instrukcja zarządzania ryzykiem kredytowym – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz model procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.
- 7) Instrukcja zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.
- 8) Instrukcja zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.
- 9) Instrukcja zarządzania ryzykiem koncentracji.

- 10) Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej – określa poziom istotności koncentracji.
- 11) Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku.
- 12) Instrukcja przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku.

2.1.1. Zarządzanie ryzykiem kredytowym, korekty z tytułu ryzyka kredytowego

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje:

- 1) identyfikację czynników ryzyka kredytowego,
- 2) ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity),
- 3) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- 4) wdrażanie technik redukcji ryzyka,
- 5) wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 6) przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 7) weryfikację przyjętych procedur,
- 8) kontrolę zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i do całego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Bank prowadzi poprzez:

- 1) dywersyfikację oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
- 2) monitorowanie i raportowanie jakości portfela,
- 3) monitorowanie i raportowanie adekwatności dokonywanych odpisów i wielkości tworzonych rezerw na należności zagrożone,
- 4) monitorowanie ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
- 5) monitorowanie kredytów udzielanych podmiotom i osobom, o których mowa w art. 79 ustawy Prawo bankowe,

Zarządzanie ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji/kredytobiorcy Bank prowadzi poprzez:

- 1) stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej, dostosowanej do profilu ryzyka kredytobiorcy,
- 2) bieżący monitoring kredytowy wszystkich ekspozycji,
- 3) przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych,
- 4) windykację i nadzór nad kredytami zagrożonymi,
- 5) kontrolę procesu kredytowego w odniesieniu do transakcji zawartych z danym kredytobiorcą.

Jako ekspozycję przeterminowaną, Bank uznaje każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek niespłaconą w terminie.

Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r.

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

- 1) kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- 2) kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Bank dokonuje przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 16.12.2008 r.

Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- 1) kategorii "normalne" – w zakresie ekspozycji kredytowych udzielonym osobom fizycznym,
- 2) kategorii "pod obserwacją",
- 3) grupy "zagrożone" – w tym do kategorii "poniżej standardu", "wątpliwe" lub „stracone”.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznanym ryzykiem tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

Tabela 1. Stan i zmiany rezerw celowych na należności (w tys. zł)

Kategorie należności	Stan na początek roku obrotowego:	Zwiększenie rezerw:	Rozwiązanie rezerw:	Stan na koniec roku obrotowego:	Wymagany poziom rezerw celowych:
Należności normalne i pod obserwacją	24	17	15	26	26
Należności poniżej standardu	0	0	0	0	0
Należności wątpliwe	0	0	0	0	0
Należności stracone	973	63	16	1 020	1 020
OGÓLEM	997	80	31	1 046	1 046

Ryzyko kredytowe jako najistotniejszy rodzaj ryzyka w Banku podlega nadzorowi ze strony Prezesa Zarządu. Natomiast nadzór nad działalnością kredytową, dotyczącą sprzedaży produktów sprawuje Członek Zarządu ds. handlowych, co zapewnia rozdzielenie na poziomie Zarządu funkcji oceny ryzyka od działalności operacyjnej, która to ryzyko generuje. Bank zapewnia również niezależność funkcji pomiaru ryzyka kredytowego od działalności kredytowej poprzez wprowadzenie zasady, że osoby opracowujące dane do analizy ryzyka kredytowego nie podejmują decyzji kredytowych. Decyzja kredytowa, która spowoduje znaczące przekroczenie zaangażowania wobec kredytobiorcy wymaga dodatkowo opinii Komitetu Kredytowego.

Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu Banku i Rady Nadzorczej zgodnie z załącznikiem nr 1 zawartym w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”.

Funkcjonujące w Banku regulacje wewnętrzne obejmujące zasady zarządzania ryzykiem kredytowym podlegają okresowej weryfikacji.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym są poddawane okresowej ocenie w ramach audytu wewnętrznego sprawowanego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

2.1.2. Zarządzanie ryzykiem koncentracji.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity koncentracji, w szczególności w odniesieniu do grupy klientów, produktów, branż, zabezpieczeń. W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji.

Wybór instrumentów zarządzania ryzykiem koncentracji, mających na celu dywersyfikację tego ryzyka, uzależniony jest od zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego, przy zachowaniu zasady proporcjonalności względem profilu ryzyka Banku.

Zasady klasyfikacji ryzyka koncentracji pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o Instrukcję zarządzania ryzykiem koncentracji w Banku Spółdzielczym w Głogówku. Branże istotne przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 2. Koncentracja branżowa według wybranych segmentów branżowych z najwyższym udziałem w portfelu kredytowym na dzień 31.12.2020 r. (w tys. zł)

Branża	Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe	Udział w zaangażowaniu bilansowym i pozabilansowym
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	28 735	55,45 %
Administracja publiczna	9 114	17,59 %
Osoby fizyczne	4 973	9,60 %
Handel hurtowy i detaliczny	2 950	5,69 %
Przetwórstwo przemysłowe	2 925	5,65 %
Transport i gospodarka magazynowa	928	1,79 %
Pozostałe branże	1 887	3,49 %
RAZEM		100,00%

Tabela 3. Struktura procentowa zaangażowania kredytowego Banku wobec największych podmiotów 31.12.2020 r.

Podmiot	Udział w uznanym kapitale
Podmiot A	94,63%
Podmiot B	21,91%
Podmiot C	15,32%
Podmiot D	14,86%
Podmiot E	13,68%
Podmiot F	13,60%
Podmiot G	11,39%
Podmiot H	11,35%
Podmiot I	10,82%
Razem zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe podmiotów	207,56%

2.1.3. Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie Bank dokonuje jego pomiaru i oceny, analizując:

- 1) poziom zaangażowania Banku w ekspozycje kredytowe,
- 2) jakość portfela kredytowego w grupie tych ekspozycji,
- 3) wartość ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sytuacji zagrożonej,
- 4) bieżącą ocenę wartości nieruchomości, w tym: rodzaj nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie, rodzaj hipoteki, miejsce Banku w kolejności zaspokajania się z hipoteki, prawomocność wpisu, ubezpieczenie nieruchomości,
- 5) poziom wskaźnika LtV.

Bank monitoruje zmiany zachodzące na rynku nieruchomości oraz weryfikuje wartość rynkową nieruchomości, stanowiących zabezpieczenie ekspozycji kredytowych. Weryfikacja i monitoring prowadzone są na podstawie dokumentów przedkładanych przez kredytobiorcę oraz informacji i danych gromadzonych bezpośrednio przez pracowników Banku.

2.1.4. Techniki redukcji ryzyka kredytowego i polityka zabezpieczeń

Bank stosuje techniki redukcji ryzyka kredytowego zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

W celu redukcji ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia rzeczowe i instrumenty finansowe, stanowiące ochronę kredytową rzeczywistą oraz nierzeczywistą oraz inne zabezpieczenia pozwalające na pomniejszenie podstawy naliczania rezerwy celowej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banków.

Zabezpieczenie w formie hipoteki na nieruchomości zarówno mieszkalnej jak i niemieszkalnej, z uwagi na preferencyjny charakter wag ryzyka kredytowego przypisanego tym ekspozycjom, musi spełniać następujące warunki dodatkowe:

- 1) wartość nieruchomości, na której ustanowiono zabezpieczenie, nie może być zależna od wiarygodności kredytowej dłużnika (nie dotyczy to sytuacji, w której czynniki wyłącznie makroekonomiczne wpływają zarówno na wartość nieruchomości, jak i na zdolność kredytową dłużnika),
- 2) ryzyko kredytowe dłużnika nie może być zależne od przychodów generowanych przez nieruchomość lub projekt, stanowiące przedmiot zabezpieczenia, ale od zdolności dłużnika do spłaty zobowiązania z innych źródeł, co oznacza, że spłata zobowiązania nie może zależeć od przepływu środków pieniężnych, generowanego przez nieruchomość stanowiącą przedmiot zabezpieczenia,
- 3) wartość nieruchomości jest monitorowana regularnie, nie rzadziej niż raz na kwartał w przypadku nieruchomości komercyjnych i nie rzadziej niż co trzy lata w przypadku nieruchomości mieszkalnych, przy czym istotne zmiany warunków rynkowych skutkują zwiększeniem częstotliwości monitoringu,
- 4) nieruchomość musi być wyceniona przez niezależnego rzeczoznawcę według wartości rynkowej, a wartość rynkowa musi być jasno i przejrzysto udokumentowana,
- 5) jeżeli istnieją przesłanki wskazujące, że wartość nieruchomości mogła istotnie obniżyć się w stosunku do ogółu cen rynkowych na rynku nieruchomości, konieczna jest aktualizacja wyceny nieruchomości przez niezależnego rzeczoznawcę,
- 6) nieruchomość jest ubezpieczona.

Podjmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym Bank dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia, o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczenia oceniana jest według jego płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwość zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego. W celu zmniejszenia ekspozycji na ryzyko kredytowe, przy ustanawianiu zabezpieczenia Bank stosuje zasadę dywersyfikacji, zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych, jak i osobistych. Bez względu na to, czy przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem stosowane są techniki redukcji ryzyka kredytowego czy też nie, Bank dokonuje pełnej oceny ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych i przechowuje odpowiednią dokumentację w tym zakresie.

2.1.5. Informacje w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych (wytyczne EBA/GL/2018/10)

Zasady zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanych i restrukturyzowanymi wyznacza „Strategia w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanych (NPE) stanowiąca załącznik nr 2 do Strategii zarządzania ryzykiem.

Strategia została sporządzona na podstawie „Wytycznych dotyczących zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanych i restrukturyzowanymi EBA/GL/2018/06” wydanych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego 31 października 2018 r. Strategia określa podstawowe zasady i cele zarządzania ekspozycjami zagrożonymi (nieobsługiwanych i restrukturyzowanymi) oraz aktywami przejętymi w drodze postępowania egzekucyjnego w zakresie skutecznego zarządzania umożliwiające maksymalizację odzyskiwania należności i ostatecznie redukcję NPE. Celem podstawowym przyjęcia Strategii jest uzyskanie określonej w czasie redukcji NPE, cele szczegółowe dotyczą planowanych działań związanych z poszczególnymi portfelami i ekspozycjami i są definiowane w krótkim (1 rok), średnim (do 3 lat) i długim (ponad 3 lata) horyzoncie czasowym.

Skuteczność zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanych (NPE) mierzona jest stopniem odzyskiwania należności prowadzących do redukcji portfela kredytów zagrożonych, a także innymi wskaźnikami dotyczącymi NPE. Raporty dotyczące NPE są generowane zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych (EBA/GL/2018/10) wydanymi przez EBA, a także Wytycznymi wydanymi przez SSOZ BPS.

Tabela 4. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych na 31.12.2020 r.(w tys. zł)

	a	b	c	d	e	f	g	h
	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu inwestycji restrukturyzowanych	
	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		w tym ekspozycje z utratą wartości	obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		w tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań								
1 Kredyty i zaliczki		69		69			69	
2 banki centralne								
3 instytucje rządowe								
4 instytucje kredytowe								
5 inne instytucje finansowe								
6 przedsiębiorstwa niefinansowe								
7 gospodarstwa domowe		69		69			69	
8 Dłużne papiery wartościowe								
9 Zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10 Łącznie		69		69			69	

Tabela 5. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania na 31.12.2020 r. (w tys. zł)

	Wartość bilansowa brutto / kwota nominalna											w tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie
	Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
	Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni	Male prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane > 5 lat	Przeterminowane > 5 lat	Przeterminowane > 5 lat	Przeterminowane > 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	
1 Kredyty i zaliczki	83 804	83 804	3 004	803		214	1 055	33				
2 Banki centralne	9 028											
3 Instytucje rządowe	9 028	9 028										
4 Instytucje kredytowe	37 689	37 689										
5 Inne instytucje finansowe												
6 Przedsiębiorstwa niefinansowe	4 105	4 105	1 474	357			1 117					
7 w tym MSP	4 105	4 105	1 474	357			1 117					
8 Gospodarstwa domowe	32 982	32 982	1 530	446		214	838	33				
9 Dłużne papiery wartościowe	37 575	37 575										
10 Banki centralne	37 575	37 575										
11 Instytucje rządowe												
12 Instytucje kredytowe												
13 Inne instytucje finansowe												
14 Przedsiębiorstwa niefinansowe												
15 Ekspozycje pozabilansowe												28
16 Banki centralne												
17 Instytucje rządowe												
18 Instytucje kredytowe												
19 Inne instytucje finansowe												
20 Przedsiębiorstwa niefinansowe												
21 Gospodarstwa domowe												
22 Łącznie	121 379	121 379	3 004	803		214	1 055	33				28

Tabela 6. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy na 31.12.2020 r. (w tys. zł)

	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerwy				Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
	Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							Ekspozycje obsługiwane - skumulowana utrata wartości i rezerwy		Ekspozycje nieobsługiwane - skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka		Skumulowane odpisanie częściowe	Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
	w tym etap 1	w tym etap 2			w tym etap 2	w tym etap 3			w tym etap 1	w tym etap 2	w tym etap 2	w tym etap 3						
1 Kredyty i zaliczki	83 804				3 004					26			1 426					1 577
2 Banki centralne																		
3 Instytucje rządowe	9 028																	
4 Instytucje kredytowe	37 689																	
5 Inne instytucje finansowe																		
6 Przedsiębiorstwa niefinansowe	4 105				1 474								1 117					357
7 w tym MSP	4 105				1 474								1 117					357
8 Gospodarstwa domowe	32 982				1 530					26			309					1 220
9 Dłużne papiery wartościowe	37 575																	
10 Banki centralne	37 575																	
11 Instytucje rządowe																		
12 Instytucje kredytowe																		
13 Inne instytucje finansowe																		
14 Przedsiębiorstwa niefinansowe																		
15 Ekspozycje pozabilansowe	4 125					28												
16 Banki centralne																		
17 Instytucje rządowe																		
18 Instytucje kredytowe																		
19 Inne instytucje finansowe																		
20 Przedsiębiorstwa niefinansowe																		
21 Gospodarstwa domowe																		
22 Łącznie	125 504				3 032					26			1 426					1 577

Tabela 6. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne. na 31.12.2020 r. (w tys. zł)

	a	b
	Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
	Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1 Rzeczowe aktywa trwałe		
2 Inne niż rzeczowe aktywa trwałe		
3 Nieruchomości mieszkalne		
4 Nieruchomości komercyjne		
5 Ruchomości (samochody, środki transportu, itp..)		
6 Kapitał własny i instrumenty dłużne		
7 Pozostałe		
8 Łącznie		

2.2. Ryzyko płynności i finansowania

Ryzyko płynności jest definiowane jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej wyznaczają:

- 1) Strategia zarządzania ryzykiem.
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem płynności.
- 3) Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz model procesu zarządzania ryzykiem płynności w Banku.
- 4) Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku.
- 5) Instrukcja przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku.

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań:

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej.
- 3) utrzymanie norm płynności, w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE.

Celem polityki Banku w zakresie utrzymania płynności jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań (planów awaryjnych) umożliwiających jej przetrwanie. Tak przyjęty cel sprowadza zagadnienia płynności do obszaru stabilności źródeł finansowania Banku oraz możliwości upłynnienia posiadanych aktywów w dowolnym momencie, bez istotnej utraty ich wartości.

W związku z powyższym, celem zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Banku oraz zobowiązań pozabilansowych, aby zapewnić stałą zdolność do regulowania zobowiązań, uwzględniającą charakter prowadzonej działalności oraz potrzeby mogące się pojawić w wyniku zmian na rynku pieniężnym lub zachowania klientów.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, tj. poprzez:

- 1) codzienną analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego Banku BPS, umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków (z uwzględnieniem obowiązku utrzymania rezerwy obowiązkowej na wymaganym poziomie),
- 2) miesięcznie (na koniec miesiąca) monitorowanie poziomu norm płynności,
- 3) wyznaczanie osadu we wkładach deponowanych przez klientów i budżetu,
- 4) kontrolę przestrzegania limitów stanów gotówki w kasach Banku dokonując w razie potrzeb niezbędnych zasileń, bądź odprowadzeń nadmiaru gotówki,
- 5) kontrolę środków na rachunkach nostro zabezpieczając płynność dewizową Banku w walutach obcych poprzez transakcje na walutowym rynku międzybankowym,
- 6) analizę stopnia zrywalności depozytów terminowych i wcześniejszych spłat kredytów,
- 7) analizę wskaźników stabilności bazy depozytowej.

W ramach obowiązujących wewnętrznych procedur awaryjnych prowadzi się ponadto:

- 1) monitoring kształtowania się czynników uznanych za oznaki zagrożenia płynności,
- 2) scenariuszowe analizy zdolności Banku do zaspokojenia zapotrzebowania na środki płynne, w przypadku kryzysu płynności w Banku i w sektorze bankowym.

Monitorowanie dziennego stanu środków na rachunku bieżącym Banku dokonywane jest przez komórkę ds. rozliczeń, która opracowuje raport uwzględniający stan i przepływy pieniężne na ww. rachunku oraz planowane i prognozowane wpływy i wypływy na każdy dzień roboczy.

Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej. Raz do roku sporządzana jest pogłębiona analiza płynności długoterminowej.

Bank należy do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości, który gwarantuje płynność i wypłacalność instytucji członkowskich dla uniknięcia upadłości w oparciu o odpowiednie uzgodnienia umowne lub przepisy ustawowe.

Zarządzając ryzykiem płynności Bank powinien utrzymywać odpowiednią nadwyżkę płynności, złożoną z łatwo zbywalnych aktywów, w celu zabezpieczenia możliwości przetrwania sytuacji kryzysowych związanych z ryzykiem płynności.

Utrzymywana wielkość nadwyżki płynności powinna być:

- 1) adekwatna do poziomu ryzyka płynności, na jakie narażony jest bank,
- 2) powiązana z potrzebami płynnościowymi w skrajnych warunkach,
- 3) dostosowana do tolerancji ryzyka płynności Banku,
- 4) obliczona z uwzględnieniem wszystkich istotnych źródeł ryzyka płynności,
- 5) obliczona z zastosowaniem odpowiednich korekt w odniesieniu do aktywów, które mogą zostać zastawione w Banku Zrzeszającym (lub Systemie Ochrony Zrzeszenia), w celu realistycznego odzwierciedlenia kwoty finansowania, jaką Bank może efektywnie uzyskać z tytułu zastawienia tych aktywów w scenariuszach warunków skrajnych.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w sposób scentralizowany.

Ryzyko płynności w Banku podlega ocenie ilościowej w oparciu o limity wewnętrzne i normy płynności. Bank dokonuje weryfikacji wszystkich obowiązujących limitów w kontekście zgodności z przyjętymi celami strategicznymi działania Banku i dopuszczalnym poziomem ryzyka płynności oraz w sytuacji, gdy Bank dokonuje istotnych zmian w skali lub w zakresie swojej działalności, lub gdy zachodzą istotne zmiany uwarunkowań rynkowych.

W zarządzaniu ryzykiem płynności Bank w szczególności:

- 1) monitoruje różne aspekty ryzyka, na jakie jest lub może być narażony,
- 2) uwzględnia wszystkie przedziały czasowe od płynności śróddziennej do długoterminowej,
- 3) uwzględnia poziom zapotrzebowania na środki płynne w sytuacji skrajnej (bufor płynności),
- 4) dokonuje oceny nadwyżki płynności w postaci zapasu wysokiej jakości i nieobciążonych aktywów płynnych,
- 5) monitoruje poziom koncentracji i stabilności źródeł finansowania,
- 6) monitoruje i raportuje wskaźnik pokrycia płynności LCR i wskaźnik NSFR,
- 7) monitoruje lukę płynności,
- 8) przeprowadza testy warunków skrajnych,
- 9) opracowuje i testuje plany awaryjne,
- 10) na bieżąco raportuje informacje o ekspozycji na ryzyko płynności.

Instrumentami zarządzania ryzykiem płynności w Banku są następujące limity ostrożnościowe:

- 1) limit luki niedopasowania:
 - do 1 miesiąca,
 - od 1 – 3 miesięcy,
 - od 3 – 6 miesięcy,
 - od 6 miesięcy – 1 roku,
 - od 1 – 2 lat.
- 2) limit wielkości obliga kredytowego w stosunku do depozytów;
- 3) limit dużych depozytów,
- 4) limit depozytów osób wewnętrznych,
- 5) limit pokrycia depozytów niestabilnych aktywami płynnymi,
- 6) limit wskaźnika płynności aktywów.

Dodatkowo analizie i kontroli podlegają wskaźniki wynikające:

- z Uchwały Nr 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności. Współczynnika pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi M2, który powinien wynosić co najmniej 1. Norma płynności długoterminowej M2 określona w uchwale KNF obowiązuje do momentu, gdy znajdzie zastosowanie akt delegowany dotyczący NSFR, o którym mowa w art.510 ust.3 rozporządzenia nr 575/2013. Do tego czasu wymagane jest raportowanie danych dotyczących tych norm w sprawozdaniu „EBA-ITS PL”.
- z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r., Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. i Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2015/61 z dnia 10 października 2014r. Bank bada:
 - wskaźnik pokrycia wpływów netto (LCR) na poziomie minimum 110%,
 - pozycje zapewniające stabilne finansowanie Banku (NSFR) na poziomie minimum 110%.

Wskaźniki zabezpieczenia płynności definiowane na podstawie norm płynności oraz wskaźnika LCR w 2020 roku w żadnym dniu roboczym nie przekroczyły limitów.

Na 31 grudnia 2020 roku poziom norm płynności wyniósł odpowiednio:

- M2 – 5,04;
- LCR – 284;
- NSFR – 199;

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank sporządza kontraktową oraz urealnioną lukę płynności.

Tabela 4. Urealniona luka płynności na dzień 31.12.2020 roku (w tys. zł)

Termin	Aktywa	Pasywa	Luka ogółem	Luka skumulowana	Wskaźnik płynności ogółem	Wskaźnik płynności skumulowany	Wskaźnik luki
Do 1 m-ca	76 073	43 124	32 949	32 949	1,76	1,76	1,76
Od 1 do 3 m-cy	4 305	3 098	1 207	34 156	1,39	1,74	1,74
Od 3 do 6 m-cy	2 124	13 973	-11 849	22 306	0,15	1,37	1,37
Od 6 m-cy do 1 roku	4 458	17 920	-13 462	8 844	0,25	1,11	1,11
Od 1 roku do 2 lat	6 557	24 979	-18 422	- 9 578	0,26	0,91	0,26
Od 2 lat do 5 lat	14 455	6 682	7 773	- 1 805	2,16	0,98	2,16
Od 5 lat do 10 lat	14 297	6 455	7 843	6 038	2,22	1,05	2,22
Od 10 do 20 lat	4 934	6 455	-1 521	4 517	0,76	1,04	0,76
Powyżej 20 lat	634	8 031	-7 397	-2 880	0,08	0,98	0,08
Razem	127 837	130 717	-2 880	94 547	0,98		

W Banku przeprowadzane są testy warunków skrajnych w celu identyfikacji i określeniu ilościowemu ekspozycji Banku na możliwe przyszłe napięcia płynnościowe, analizując możliwy wpływ tych napięć na jego przepływy pieniężne, pozycję płynnościową, rentowność i wypłacalność, a także na możliwości pomocowe zrzeszenia w przypadku zrzeszonych banków spółdzielczych i banków zrzeszających, na podstawie przekazywanych do wykorzystania przez bank zrzeszający własnych testów i odpowiednich danych finansowych.

Bank w ramach scenariuszy warunków skrajnych testuje przynajmniej dotkliwe warunki skrajne o charakterze krótkoterminowym (jeden do dwóch tygodni), jak i mniej dotkliwe ale utrzymujące się w czasie (jeden do dwóch miesięcy).

Rezultaty testów warunków skrajnych służą:

- 1) jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji banku,
- 2) do dostosowania profilu płynnościowego Banku do przyjętej tolerancji ryzyka,
- 3) do oceny adekwatności nadwyżki płynności, a także zdolności do kompensacji niedoborów,
- 4) jako istotny wkład w proces kształtowania awaryjnego planu płynności Banku oraz określania strategii i podejmowanych działań na wypadek pojawienia się warunków skrajnych płynności – w zależności od stopnia, w jakim przewidywane deficyty w finansowaniu są większe niż (lub przewidywane nadwyżki są mniejsze niż) te wynikające z tolerancji ryzyka płynności. Zarząd Banku powinien przekazać do akceptacji Rady Nadzorczej propozycje zmian w tym zakresie,
- 5) jako element w procesie planowania strategicznego banku,
- 6) jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem,
- 7) bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych,
- 8) jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

Bank zgodnie z regulaminem otwierania i prowadzenia rachunków rozliczeniowych bieżących i pomocniczych w złotych dla Banków Spółdzielczych zrzeszonych i współpracujących z Bankiem BPS S.A. ma możliwość skorzystania z kredytu w rachunku bieżącym w celu zachowania norm płynności. W całym roku 2020 Bank nie korzystał z ww. kredytu.

Dodatkowo w przypadku zagrożenia utraty płynności Bank może skorzystać z pomocy jaką daje Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w postaci:

- 1) częściowego lub całkowitego zniesienia blokady rachunku depozytu obowiązkowego.
- 2) udzielenia lokaty lub pożyczki płynnościowej.

W skrajnych przypadkach (zagrożenie upadłością) Bank może skorzystać ze środków

Funduszu Zabezpieczającego w postaci:

- 1) pożyczki restrukturyzacyjnej,
- 2) gwarancji, poręczenia,
- 3) pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- 4) wpłaty na fundusz zasobowy lub rezerwowy.

Szczegółowe warunki pomocy przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS zawarte są w załącznikach do umowy.

2.3. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań:

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż.

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym jest to obecne lub przyszłe ryzyko spadku zarówno wartości dochodów, jak i wartości ekonomicznej instytucji, wynikające z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na instrumenty wrażliwe na zmiany stóp procentowych.

Ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności innej niż handlowa wiąże się z ryzykiem:

- 1) **niedopasowania**, wynikającym ze struktury terminowej instrumentów wrażliwych na stopę procentową, którego źródłem są różnice w czasie zmian oprocentowania, obejmujące zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej rentowności (ryzyko równoległe) lub zróżnicowane w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe);
- 2) **bazowym**, wynikającym ze zmiany relacji pomiędzy oprocentowaniem instrumentów wrażliwych na stopy procentowe, które mają podobne okresy przeszacowania, ale są wyceniane przy użyciu różnych indeksów stóp procentowych, związane z niedoskonałą korelacją podczas korekty stóp różnych instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych o podobnych cechach w zakresie zmian oprocentowania;
- 3) **opcji klienta**, ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych), dzięki którym instytucja lub jej klient może zmienić wartość i harmonogram przepływów pieniężnych, tj:
 - wynikających z instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, ponieważ jest to w jego interesie finansowym,
 - wynikających z domyślnej elastyczności instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych lub z charakterystyki tych instrumentów, takiej że zmiany stóp procentowych mogą wpłynąć na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko behawioralne związane z opcjami).
- 4) **wartości ekonomicznej kapitału**, czyli wpływ potencjalnej zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej wyznaczają:

- 1) Strategia zarządzania ryzykiem.
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej.
- 3) Instrukcja zarządzania ryzykiem stopy procentowej – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz model procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku.
- 4) Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku.
- 5) Instrukcja przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej ma na celu utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach niezagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej strategii.

Celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank utrzymuje pozycję luki dla działalności złotowej i walutowej w ramach limitów przyjętych uchwałą Zarządu Banku.

Wewnętrzne regulacje Banku dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej uwzględniają kluczowe zagadnienia zawarte w rekomendacjach Komisji Nadzoru Finansowego.

Ryzyko stopy procentowej monitorowane jest poprzez analizę wyników do przyjętych limitów. Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Zarządu Banku i Rady Nadzorczej.

Metody pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowane w Banku to:

- 1) analiza i pomiar ryzyka stopy procentowej metodą luki niedopasowania terminów przeszacowania,
- 2) symulacje możliwego wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku,
- 3) analiza ryzyka bazowego i ryzyka opcji klienta,
- 4) limit rozpiętości odsetkowej,
- 5) analiza testów warunków skrajnych.

Wszystkie limity związane z ryzykiem stopy procentowej monitorowane są przez zespół ds. ryzyk i analiz. Każdorazowe przekroczenie limitu skutkuje opracowaniem informacji w tym zakresie na posiedzenie Zarządu.

Jako scenariusz szokowy przyjęto symulację wpływu niekorzystnych zmian stóp procentowych na poziom ryzyka, przy założeniu, że harmonogram i kwota przepływów środków pieniężnych są niezależne od scenariusza stopy procentowej (bezwarunkowe modelowanie przepływów pieniężnych) zakładającego równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o +/- 100 pb.

Pomiar ekspozycji na ryzyko stopy procentowej w ramach scenariusza szokowego przy nieistotnym udziale pozycji wyrażonych w walutach wskazuje, że przy spadku stóp procentowych o 100 pb. wynik odsetkowy w skali roku od dnia analizy może zmniejszyć się łącznie o 483,88 tys. zł.

2.4. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe – część ryzyka rynkowego, ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany kursów walut.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany i jednoczesnym utrzymywaniu

pozycji walutowej na poziomie zapewniającym bezpieczeństwo Banku.

Ryzyko walutowe związane jest z niekorzystnymi zmianami kursów walut obcych w stosunku do waluty polskiej co może prowadzić do powstania strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem walutowym wyznaczają:

1. Strategia zarządzania ryzykiem.
2. Polityka zarządzania ryzykiem walutowym.
3. Instrukcja zarządzania ryzykiem walutowym – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz model procesu zarządzania ryzykiem walutowym Banku.
4. Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku.
5. Instrukcja przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku.

Zarządzanie ryzykiem walutowym odbywa się w ramach limitów:

- 1) pozycji walutowej całkowitej,
- 2) pozycji walutowych netto w poszczególnych walutach obcych,
- 3) wartości zagrożonej VaR.

Metody pomiaru ryzyka walutowego stosowane w Banku:

- 1) codzienne wyznaczanie pozycji walutowych dla poszczególnych walut oraz pozycji całkowitej dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kurie średnim NBP.
- 2) kwartalne wykonywanie dwóch testów potencjalnych strat przez zastosowanie do wycień skrajnych warunkach rynkowych.

Na dzień sporządzenia niniejszej informacji Bank tworzył wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego w wysokości 18 tys. zł.

2.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne jest to możliwość wystąpienia straty wynikającej z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych obejmujące także ryzyko prawne. Z obszaru ryzyka operacyjnego wyłącza się ryzyko utraty reputacji i ryzyko strategiczne.

System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku Spółdzielczym w Głogówku wdrożony został według postanowień Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017, co w szczególności przejawia się jasnym określeniem kompetencji i zadań w zakresie nadzorowania i kontroli systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak również w zakresie realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem oraz Rekomendacji M i D.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym wyznaczają:

- 1) Strategia zarządzania ryzykiem.
- 2) Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym.
- 3) Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym.
- 4) Polityka zarządzania ryzykiem modeli.
- 5) Polityka ochrony danych osobowych
- 6) Polityka bezpieczeństwa informacji.
- 7) Polityka w zakresie usług płatności internetowych.
- 8) Instrukcja przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
- 9) Instrukcja Zasady outsourcingu czynności bankowych.
- 10) Instrukcja zarządzania bezpieczeństwem systemów informatycznych i infrastruktury

teleinformatycznej.

- 11) Instrukcja użytkownika systemów informatycznych.
- 12) Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku.
- 13) Instrukcja przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły. Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane poprzez rejestrację incydentów i zdarzeń operacyjnych.

Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku charakteryzujących się wysoką podatnością na ryzyko.

System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację kwartalną dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku na temat narażenia Banku na ryzyko operacyjne.

Informacja ta zawiera:

- 1) analizę strat poniesionych przez Bank z tytułu zrealizowanego ryzyka operacyjnego ze szczególnym uwzględnieniem strat istotnych,
- 2) szacunkowe i prognostyczne obliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego.

Zarządowi Banku prezentowana jest również bieżąca informacja o zdarzeniach operacyjnych. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku jest wspierany przez system informatyczny OperNet.

W roku 2020 Bank zarejestrował 42 zdarzenia operacyjne, których skutki finansowe zostały w pełni odwrócone i przez to nie były odzwierciedlone w rachunku wyników. Zdarzenia te zostały odpowiednio skorygowane, a korekty te nie spowodowały żadnych materialnych strat finansowych. W jednym przypadku zdarzenie operacyjne spowodowało wystąpienie kosztu rzeczywistego z tytułu konieczności zakupu uszkodzonego urządzenia do prawidłowego działania agregatu prądotwórczego. Koszt urządzenia nie stanowił nadmiernego obciążenia wyniku finansowego Banku.

Bank stosuje następujące metody ograniczania ryzyka operacyjnego (oraz łagodzenia skutków zrealizowania tego ryzyka):

- 1) modyfikowanie procesów w aspekcie redukcji ryzyka operacyjnego do poziomu akceptowanego;
- 2) zabezpieczenia fizyczne;
- 3) zabezpieczenia finansowe (ubezpieczenia).

Ilość zdarzeń operacyjnych, które wystąpiły w roku 2020 z podziałem na kategorie została przedstawiona poniższą tabelą.

Tabela 5. Liczba zdarzeń z podziałem na kategorie, które wystąpiły w roku 2020.

Rodzaje zdarzeń	Kategorie zdarzeń w ramach rodzaju	Liczba zdarzeń	Koszty brutto w tys.
1. Oszustwa wewnętrzne.	1. Działania nieuprawnione.	0	0
	2. Kradzież i oszustwo.	0	0
2. Oszustwa zewnętrzne.	1. Kradzież i oszustwo.	0	0
	2. Bezpieczeństwo systemów.	10	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu	1. Stosunki pracownicze.	0	0
	2. Bezpieczeństwo środowiska pracy.	0	0

pracy.	3. Podziały i dyskryminacja.	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne.	1. Obsługa klientów, ujawnienie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów.	0	0
	2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe.	0	0
	3. Wady produktów.	0	0
	4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje.	0	0
	5. Usługi doradcze.	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi.	Kłeski żywiołowe	0	0
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów.	Systemy	5	0
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.	1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji.	28	7
	2. Monitorowanie i sprawozdawczość.	0	0
	3. Napływ i dokumentacja klientów.	0	0
	4. Zarządzanie rachunkami klientów	0	0
	5. Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	0	0
	6. Sprzedawcy i dostawcy	0	0
Razem		43	7

2.6. Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności - ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności zostały zdefiniowane w opracowanej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą „Polityce zgodności Banku Spółdzielczego w Głogówku”.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności realizowany w Banku obejmuje:

- 1) identyfikację – poprzez analizę przepisów prawa - na podstawie informacji wewnętrznych i zewnętrznych, np. baz danych o zmianach aktów prawnych, rejestrów wewnętrznych Banku, a także zgłoszonych informacji o naruszaniu przepisów, pozwalającą na wstępne zlokalizowanie obszarów ryzyka, które następnie zostaną poddane ocenie,
- 2) ocenę ryzyka – poprzez pomiar lub szacowanie,
- 3) kontrolę ryzyka - projektowanie i wprowadzanie, bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności, mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 4) monitorowanie – wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
- 5) raportowanie - na temat ryzyka braku zgodności – do Zarządu i Rady Nadzorczej.

Ocena ryzyka braku zgodności obejmuje analizę ryzyka hipotetycznego i historycznego.

W roku 2020 nie zaewidencjonowano przypadku wystąpienia ryzyka braku zgodności. Bank nie poniósł kosztów zdarzeń z tytułu tego ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w 2020 roku ocenia się jako skuteczne.

2.7. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej - ryzyko wynikające z podatności Banku na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest utrzymanie bezpiecznej relacji pomiędzy poziomem kapitałów własnych Tier 1 i ekspozycją na ryzyko kredytowe, zapewniającą ograniczenie nadmiernego ryzyka finansowania, a także odpowiedni poziom bezpieczeństwa w przypadku nagłego spadku wartości aktywów lub zwiększenia realizowanych udzielonych zobowiązań pozabilansowych przy jednoczesnym spadku jakości tworzonych z nich aktywów. Apetyt na ryzyko dźwigni finansowej Banku nie powinien przekraczać (w rozumieniu wskaźnik nie powinien być niższy) wskaźnika 5%.

Na dzień 31 grudnia 2020 wskaźnik dźwigni finansowej wynosił 7,45%, czyli powyżej ustalonego apetytu.

2.8. Ryzyko biznesowe.

Ryzyko biznesowe – ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko biznesowe może przejawiać się w obszarze ryzyka wyniku finansowego, strategicznego i otoczenia.

2.8.1. Ryzyko wyniku finansowego.

Ryzyko wyniku finansowego – to ryzyko realizacji wyniku finansowego poniżej wymagań wynikających z potrzeby prowadzenia bieżącej działalności i rozwoju, głównie w celu zapewnienia odpowiedniego zasilenia kapitału. Ryzyko wyniku finansowego może mieć wpływ na ryzyko biznesowe.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka wyniku finansowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, zapewniającej uzyskiwanie niezbędnych dla bieżącej działalności, jak również dla potrzeb rozwoju wyników finansowych, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, wdrażania strategii, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar i ocenę wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia służące podejmowaniu działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości wyników finansowych Banku na niekorzystną zmianę sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej.

Na dzień 31 grudnia 2020 Bank osiągnął wynik finansowy netto w wysokości 189 tys. zł.

2.8.2. Ryzyko strategiczne.

Ryzyko strategiczne – ryzyko związane z podejmowaniem niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, brakiem lub wadliwą realizacją przyjętej strategii oraz ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym i niewłaściwą reakcją na te zmiany.

2.9. Ryzyko bancassurance.

Bancassurance (definicja zgodna z Rekomendacją U) - oferowanie ubezpieczeń przez banki (pośrednictwo w zawieraniu umów ubezpieczenia lub oferowanie przystąpienia do zawartej przez bank umowy ubezpieczenia) na podstawie umów zawartych pomiędzy bankiem a zakładem ubezpieczeń powiązane bezpośrednio z produktem bankowym oraz niepowiązane bezpośrednio

z produktem bankowym, w tym także ubezpieczeniowych produktów o charakterze inwestycyjnym lub oszczędnościowym.

Przez bancassurance należy także rozumieć zawieranie przez bank umów ubezpieczenia powiązanych z produktem bankowym, w przypadku których klient banku na podstawie odrębnej umowy zobowiązany jest pokryć koszty ochrony ubezpieczeniowej banku przed poszczególnymi rodzajami ryzyka objętymi tą umową ubezpieczenia.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem bancassurance wyznaczają:

- 1) Strategia zarządzania ryzykiem;
- 2) Polityka w zakresie bancassurance.

Wytyczne w/w Polityki stanowią zbiór dobrych praktyk obowiązujących w działalności Banku w zakresie bancassurance, w szczególności poprzez dostosowane do postanowień Polityki instrukcje i procedury wewnętrzne, do których przestrzegania zobowiązani są wszyscy pracownicy Banku.

Z uwagi na relatywnie małą skalę działalności w zakresie bancassurance, Bank nie identyfikuje odrębnego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności w tym obszarze. W związku z tym, oraz z uwagi na fakt, iż produkty ubezpieczeniowe są oferowane głównie w powiązaniu z produktami bankowymi, stanowiąc w większości zabezpieczenie produktów kredytowych (regulowanych istniejącymi aktami wewnętrznymi) – nie są tworzone odrębne zasady zarządzania ryzykiem w zakresie bancassurance. Wpływ bancassurance na ryzyko Banku jest niskie.

3. Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem. (art. 435 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust.4 ustawy Prawo Bankowe)

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

- 1) poziom pierwszy (pierwsza linia obrony) – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii;
- 2) poziom drugi (druga linia obrony) - którą stanowi zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii;
- 3) poziom trzeci (trzecia linia obrony) – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą następujące organy i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza, w tym Komitet Audytu,
- 2) Zarząd,
- 3) Prezes Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym,
- 4) Komitet Kredytowy,
- 5) Zespół ds. ryzyk i analiz,
- 6) Stanowisko ds. zgodności, samorządu i organizacji,
- 7) Audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- 8) Pozostali pracownicy Banku.

Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu zawsze cieszą się wystarczająco dobrą opinią i posiadają wystarczającą wiedzę, umiejętności i doświadczenie do wykonywania swoich obowiązków. Ogólny skład organów Banku odzwierciedla odpowiednio szeroki zakres doświadczeń.

Wszyscy członkowie organów poświęcają wystarczająco dużo czasu w wykonywaniu swoich funkcji w Banku, a także analizom kwestii ryzyka. Organy Banku biorą czynny udział w zarządzaniu wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, o których mowa w przepisach rangi ustawowej i w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 oraz w wycenie aktywów związanych z tymi rodzajami ryzyka – oznacza to regularne omawianie zagadnień ryzyka na posiedzeniach organów.

Podstawowe zadania Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność poprzez:

- 1) zatwierdzenie określonego przez Zarząd akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka (apetyt na ryzyko) oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdzenie przyjętej przez Zarząd strategii zarządzania ryzykiem oraz monitorowanie jej przestrzegania;
- 3) nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem polityk i procedur, na podstawie których funkcjonować ma w banku system zarządzania ryzykiem;
- 4) nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, w zależności od wewnętrznego podziału zadań w Zarządzie,
- 5) określenie zasad raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 6) coroczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.

Podstawowe zadania Zarządu

1. Zarząd projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym.
2. W szczególności Zarząd realizuje zadania określone w pkt. 1 przez:
 - 1) określanie bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka (apetytu na ryzyko, który następnie zatwierdza Rada Nadzorcza);
 - 2) opracowywanie i przyjmowanie strategii zarządzania ryzykiem;
 - 3) wprowadzanie podziału realizowanych w Banku zadań, zapewniającego niezależność

- zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
- 4) nadzorowanie zarządzania ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
 - 5) opracowywanie i akceptowanie polityk oraz zapewnianie wdrożenia procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem, zgodnie z przyjętymi zasadami legislacji wewnętrznej, oraz monitorowanie ich przestrzegania;
 - 6) nadzorowanie wielkości i profilu ryzyka w Banku, w tym ryzyka związanego z działalnością podmiotów zależnych;
 - 7) ustanawianie zasad raportowania przez komórki organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w banku;
 - 8) zapewnienie, że system zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym, jest adekwatny i skuteczny – to znaczy, że proces zarządzania tym ryzykiem dostarcza zamierzonych efektów, oraz jest realizowany w sposób poprawny i odpowiednio do profilu ryzyka na każdym etapie procesu zarządzania ryzykiem, tj. etapach: identyfikacji, oceny, kontroli i zapobiegania, monitorowania i raportowania, a jeśli to konieczne – Zarząd podejmuje działania celem weryfikacji, wprowadzania niezbędnych korekt i udoskonaleń tego systemu, w tym regulacji wewnętrznych dotyczących tego systemu.
 - 9) podejmuje decyzje dotyczące organizacji i działania procesów zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym), a także organizacji i działania środowiska wewnętrznego związanego z zarządzaniem ryzykiem. W tym zakresie Zarząd zapewnia zasoby niezbędne do skutecznego zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym).
 - 10) dokonuje regularnych przeglądów strategii i polityk zarządzania ryzykiem (w tym operacyjnym) i systemu zarządzania ryzykiem, w tym zasad zarządzania tym ryzykiem.
 - 11) okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (struktury i wielkości ryzyka), na które narażony jest Bank.
 - 12) odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych;

Komitet Kredytowy

Uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa „Regulamin działania Komitetu Kredytowego.”

Zespół ds. ryzyk i analiz

Monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar monitorowanie i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami.

Stanowisko ds. zgodności, samorządu i organizacji

Zapewnia przestrzegania zgodności w Banku. Podstawowe zadania stanowiska to identyfikacja, ocena, kontrola i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa,

regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. Stanowisko ds. zgodności identyfikuje ryzyko braku zgodności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych, a także poprzez przeprowadzanie wewnętrznych postępowań wyjaśniających. Stanowisko to także monitoruje poziom ryzyka braku zgodności pozostały po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka.

Audyt wewnętrzny

Sprawowany jest przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Audyt wewnętrzny ma za zadanie badanie i ocenę w sposób niezależny i obiektywny, adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Pozostali pracownicy

Mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

4. System raportowania i pomiaru ryzyka

Zakres systemu raportowania określa „Instrukcja sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Głogówku” zwana SIZ.

W ramach SIZ wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

- 1) o charakterze strategicznym dla Banku,
- 2) dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej,
- 3) dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 4) ocena adekwatności kapitałowej,
- 5) dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku (ryzyko wyniku finansowego), uwzględniającej:
 - a) wykonanie planu ekonomiczno-finansowego,
 - b) strukturę aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
 - c) strukturę przychodów i kosztów,
 - d) wyniki osiągane na każdym poziomie rachunku zysków i strat,
 - e) uzyskane wskaźniki ekonomiczne, określające akceptowalny poziom ryzyka,
 - f) realizację zadań wynikających z regulacji zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych,
 - g) realizację postanowień kontroli wewnętrznej i audytu.

Instrukcja określa także zasady, terminy i odbiorców raportowanych informacji.

Systemy pomiaru ryzyka dostosowane są indywidualnie do profilu i skali działania Banku. Zasady pomiaru dla poszczególnych ryzyk zawierają odpowiednie Instrukcje.

System limitów ograniczających poziom ryzyka zawiera „Instrukcja wyznaczania i aktualizowania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka w Banku Spółdzielczym w Głogówku”.

5. Informacja z zakresu ogólnego profilu ryzyka wg stanu na 31 grudnia 2020 r.

Bank Spółdzielczy w Głogówku na dzień 31 grudnia 2020 roku nie przekroczył zaakceptowanego przez Radę Nadzorczą poziomu apetytu na ryzyko wyrażonego wskaźnikami alokacji kapitału na poszczególne rodzaje ryzyka.

Obliczenie wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka odbywa się w myśl artykułu 128 Prawa Bankowego i Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013.

Tabela 6. Wykorzystanie limitów alokacji kapitałów wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku

WYKORZYSTANIE LIMITÓW ALOKACJI KAPITAŁU GRUDZIEŃ 2020						
	Wartość	Wartość ICAAP	Limit do FW	limit zł	Wykorzystanie	Przekroczenie
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	2 918 909,68	0,00	67,00%	6 392 202,45	45,66%	-
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	521 474,87	0,00	10,00%	954 060,07	54,66%	-
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego	0,00	18 000,00	2,00%	190 812,01	9,43%	-
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności		0,00	2,00%	190 812,01	0,00%	-
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka wyniku finansowego		0,00	2,00%	190 812,01	0,00%	-
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej		583 880,00	4,00%	381 624,03	153,00%	202 255,97
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego		0,00	2,00%	190 812,01	0,00%	-
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji		15 000,00	2,00%	190 812,01	7,86%	-
Wymóg kapitałowy z tytułu pozostałych ryzyk		0,00	9,00%	858 654,06	0,00%	-

Łączny współczynnik kapitałowy Banku wynosi 22,18 %. Współczynnik ten oparty jest na kapitale podstawowym TIER 1 i został wyznaczony z uwzględnieniem:

- 1) Decyzji KNF nr DBS/DBS_WZ/7105/22/63/2016 o możliwości niestosowania wymogów art. 113 ust 1 Rozporządzenia CRR w odniesieniu do ekspozycji wobec banków, z którymi Bank Spółdzielczy w Głogówku przystąpił do systemu ochrony BPS;
- 2) Decyzji KNF nr DBS/DBS_WZ/7105/19/15/2016 o możliwości nie odliczania posiadanych przez Bank udziałów kapitałowych w BPS SA do celów obliczenia funduszy własnych na zasadzie indywidualnej.

Współczynnik kapitałowy Banku kształtował się powyżej limitu określonego przez Spółdzielnię System Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach wskaźników ostrożnościowych na rok 2020 r na poziomie 13,00 %.

Bank na potrzeby Bankowego Funduszu Gwarancyjnego zobligowany został do utrzymywania minimalnego wymogu funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji (wskaźnik MREL). Na dzień analizy wskaźnik MREL wynosił 6,02% czyli poniżej minimalnej wartości na rok 2020 (6,73%).

Bank na koniec roku 2020 roku posiadał fundusze własne w kwocie 9 541 tys. zł co w przeliczeniu na walutę euro daje kwotę 2 067 tys. euro.

Bank na 31.12.2020 r. utworzył dodatkowe wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka walutowego w wysokości 18 tys. zł, z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w wysokości 584 tys. zł i z tytułu ryzyka koncentracji w wysokości 15 tys. zł, (w tym: koncentracji w sektor gospodarki – 6 tys. zł, koncentracji przyjętych form zabezpieczeń – 9 tys. zł.) Wewnętrzny całkowity wymóg kapitałowy wyniósł na dzień 31.12.2020r. 4 057 tys. zł. Bank posiada nadwyżkę funduszy własnych ponad kapitał wewnętrzny.

Tabela 7. Podstawowe wskaźniki i dane liczbowe w tys. zł

	31-12-2020
Suma bilansowa netto	126 432
Wynik na działalności bankowej	2 978
Wynik finansowy netto	189
Kapitał (fundusz) własny wg CRR	9 541
Współczynnik kapitałowy	22,18
Wskaźnik zyskowności kapitału własnego (ROE)	1,98%
Wskaźnik marży na aktywach (wynik na działalności bankowej*100/suma bilansowa)	1,57%
Wskaźnik rentowności aktywów (wynik finansowy netto/suma bilansowa)	0,15%
Wskaźnik poziomu kosztów (C/I)	84,09%
Wskaźnik kredytów do depozytów	45,81%
Wskaźnik ryzyka działalności kredytowej (kredyty zagrożone/obligo kredytowe)	5,32%
Wskaźnik kredytów straconych (kredyty stracone/obligo kredytowe)	4,59%
Nadzorcza miara płynności M2	5,04
Wskaźnik płynności LCR	2,84
Wskaźnik płynności NSFR	1,99
Wskaźnik dźwigni finansowej	7,45%

Bank Spółdzielczy w Głogówku podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy jakości zarządzania ryzykami i podnoszenia efektywności działalności Banku przy zachowaniu bezpieczeństwa jego działania. Prawidłowy i skuteczny proces zarządzania adekwatnością kapitałową pozwala Bankowi na dynamiczny i bezpieczny rozwój.

Tabela 8. Szczegółowe informacje w zakresie przestrzegania limitów wewnętrznych ograniczających poziom ryzyka.

Lp.	Nazwa limitów:	Limit	Aktualne wykorzystanie
Ryzyko kredytowe			
1	Maksymalna ekspozycja wobec klienta lub grupy powiązanych klientów, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403	24% uznanego kapitału	91%
2	Maksymalna ekspozycja wobec instytucji lub grupy powiązanych klientów jeżeli do grupy należy co najmniej jedna instytucja po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399–403	24% uznanego kapitału	0
3	Maksymalna ekspozycja wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących kierownicze stanowiska, podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko.	24% kapitału podstawowego T1	25%
4	Łączna ekspozycja w koncentrację dużych ekspozycji.	200% uznanego kapitału	66%
5	Rolnictwo	450% uznanego kapitału	68%
6	Handel	80% uznanego kapitału	39%
7	Przetwórstwo przemysłowe	30% uznanego kapitału	103%

Informacja dotycząca adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Głogówku podlegająca ujawnieniu na dzień 31.12.2020 rok

8	Administracja publiczna i obrona narodowa	120% uznanego kapitału	79%
9	Gospodarstwa domowe	70% uznanego kapitału	77%
10	Kredyty w rachunku bieżącym	130% uznanego kapitału	51%
11	Kredyty inwestycyjne, w tym preferencyjne	300% uznanego kapitału	72%
12	Kredyty obrotowe	50% uznanego kapitału	87%
13	Kredyty na finansowanie nieruchomości mieszkalnych	40% uznanego kapitału	60%
14	Kredyty JST	120% uznanego kapitału	79%
15	Kredytowa linia hipoteczna	130% uznanego kapitału	59%
16	Ekspozycje zabezpieczone hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej	90% uznanego kapitału	39%
17	Ekspozycje zabezpieczone hipotecznie na nieruchomości komercyjnej i pozostałej	430% uznanego kapitału	70%
18	Cesja wierzytelności	30% uznanego kapitału	105%
19	Weksel własny i poręczenie weksłowe	200% uznanego kapitału	81%
20	Kredyty gotówkowe	90% portfela DEK	93%
21	Kredyty mieszkaniowe	35% portfela DEK	30%
22	Kredyty w rachunku ROR	20% portfela DEK	20%
23	Pozostałe kredyty	5% portfela DEK	30%
24	Detaliczne ekspozycje kredytowe do 5 lat (włącznie)	95% portfela DEK	74%
25	Detaliczne ekspozycje kredytowe powyżej 5 lat	40% portfela DEK	74%
26	Wskaźnik jakości dla kredytów konsumpcyjnych	3% portfela DEK	28%
27	Maksymalny poziom zaangażowania w DEK	40% uznanego kapitału	52%
28	Wielkość wskaźnika Dtl	Max 65%	65%
29	Łączne zaangażowanie w EKZH	450% uznanego kapitału	74%
30	Kredyty mieszkaniowe zabezpieczone hipoteką	40% uznanego kapitału	53%

31	Uniwersalne kredyty hipoteczne dla OF	35% uznanego kapitału	31%
32	EKZH wobec podmiotów gospodarczych zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych	430% uznanego kapitału	70%
33	EKZH wobec pozostałych podmiotów gospodarczych (bez rolników)	70% uznanego kapitału	64%
34	EKZH wobec osób prywatnych	40% uznanego kapitału	80%
35	EKZH wobec rolników	350% uznanego kapitału	74%
36	EKZH udzielone na cele związane z finansowaniem nieruchomości (bez osób fizycznych)	200% uznanego kapitału	84%
37	EKZH inwestycyjne (maszyny, itp., bez osób fizycznych)	60% uznanego kapitału	22%
38	Pozostałe kredyty hipoteczne dla podmiotów gospodarczych (kredytowe linie hipoteczne +rachunek bieżący, bez osób fizycznych)	200% uznanego kapitału	59%
39	EKZH do 10 lat (wg. terminów pierwotnych)	250% uznanego kapitału	49%
40	EKZH powyżej 10 lat (wg. terminów pierwotnych)	300% uznanego kapitału	71%
41	Wielkość wskaźnika LTV dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych	Max 80%	94%
42	Wielkość wskaźnika LTV dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych	Max 75%	93%
Limity dotyczące zobowiązań pozabilansowych			
43	Suma zobowiązań pozabilansowych	20% obliża kredytowego	42%
44	Suma udzielonych gwarancji	10% uznanego kapitału	56%
Inwestycje w instrumenty dłużne i kapitałowe			
45	Ekspozycja kapitałowa wobec jednego podmiotu	12% uznanego kapitału	79%
46	Suma ekspozycji kapitałowych	40% uznanego kapitału	25%
47	Ekspozycja w akcje BPS	12% uznanego kapitału	79%
48	Ekspozycja w bony pieniężne	350% uznanego kapitału	107%
Pozostałe limity kredytowe			
49	Limit obliża kredytowe/aktywa ogółem	Max 60%	77%
Udział kredytów zagrożonych			

50	Limit kredyty zagrożone/uznany kapitał	Max 25%	110%
51	Limit kredyty zagrożone/aktywa ogółem	Max 3%	69%
52	Limit kredyty zagrożone/obligo kredytowe	Max 5%	106%
53	Wskaźnik NPL (wartość bilansowa brutto kredytów i zaliczek nieobsługiwanych(NPL) podzielona przez wartość bilansową brutto sumy kredytów i zaliczek)	Max 5%	69%
54	Wskaźnik Teksas Stosunek kredytów NPL banku do jego kapitałów. NPL (wartość bilansowa brutto) podzielona przez kapitały własne i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	Max 25%	107%
Ryzyko walutowe			
55	Limit otwartej pozycji walutowej całkowitej (LPC)	2,2% funduszy własnych	81%
56	Limit indywidualnych pozycji walutowych (LN EUR)	Max 40 tys Euro	87%
57	Limit wartości zagrożonej VAR	0,0175% funduszy własnych	106%
Ryzyko stopy procentowej			
56	Limit max wartości współczynnika luki	Max. 10% sumy bilansowej netto	56%
57	Limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego (przy założeniu zmian stóp rynkowych o 0,25 pp)	Max. 8,75% Planowanego wyniku odsetkowego	56%
58	Limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego (przy założeniu zmian stóp procentowych o 0,10 pp)	Max. 2,50% Planowanego wyniku odsetkowego	84%
59	Limit rozpiętości odsetkowej	Min.1,75 pp	-
60	Minimalna marża operacyjna	Min. 1,75%	-
Ryzyko płynności			
61	Portfel kredytowy (Wielkość portfela kredytowego w stosunku do ogółu depozytów)	Max 80%	57%
62	Depozyty duże, powyżej 200 tys. zł. (Limit sumy depozytów „dużych” do ogółu depozytów).	Max 25%	110%
63	Depozyty osób wewnętrznych (Limit sumy depozytów pracowników, Zarządu, Rady i osób powiązanych).	Max 3%	71%
64	Pokrycie depozytów niestabilnych (Limit minimalnego pokrycia depozytów niestabilnych aktywami płynnymi przy założeniu, że depozyty niestabilne to depozyty podmiotów regulowanych, część depozytów podmiotów niefinansowych oraz depozyty duże).	Min 100%	150%
65	Udział kredytów zagrożonych (Maksymalna wartość kredytów zagrożonych w stosunku do całego obligo kredytowego).	Max 5%	133%

5.1 Udziały lub akcje w innych jednostkach

Zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Banku papiery wartościowe, akcje i udziały wycenia się przy zastosowaniu kryteriów dla poszczególnych pozycji, tj.:

- 1) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wycenia się według ceny nabycia skorygowanej o naliczone odsetki, dyskonto i premię,
- 2) akcje nie notowane na giełdzie, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się według ceny nabycia,
- 3) udziały w pozostałych jednostkach finansowych wycenia się według cen nabycia.

W przypadku wystąpienia trwałej utraty wartości udziałów dokonywane są odpisy aktualizujące ich wartość w ciężar kosztów finansowych.

Według stanu na dzień 31.12.2020r. Bank posiadał udziały, akcje:

- 1) w instytucjach finansowych w kwocie 914 tys. zł
 - a) 909 tys. zł -akcje BPS S.A. w Warszawie w łącznej liczbie 603 887 sztuk,
 - b) 5 tys. zł – udziały wniesione do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS wg cen nabycia,
- 2) w pozostałych jednostkach w kwocie 38 tys. zł
 - a) udziały w Spółce z o.o. PartNet w Krakowie według cen nabycia 38 tys. zł (775 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy).

Powyższe akcje i udziały zakwalifikowane zostały przez Bank do aktywów trwałych i wycenione są wg ceny nabycia zgodnie z § 36 pkt 5 Rozporządzenia MF z dnia 01 października 2010r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

Odpisów aktualizacyjnych z tytułu trwałej utraty wartości ww. papierów wartościowych nie dokonano.

5.2 Dłużne papiery wartościowe

Według stanu na dzień 31.12.2020r. Bank posiadał:

- 1) dłużne papiery wartościowe – krótkoterminowe bony pieniężne emitowane przez NBP o wartości 36 549 tys. zł. z czego wartość nominalna stanowiła 36 550 tys. zł, którą pomniejszono o należne dyskonto w kwocie 1 tys. zł.
- 2) obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego z gwarancją Skarbu Państwa, których wartość wraz z odsetkami na dzień 31.12.2020r. wynosiła 1 025 tys. zł.

6. Fundusze własne.

Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności) – ryzyko wynikające z niezapewnienia kapitału, jak i braku możliwości osiągnięcia poziomu kapitału adekwatnego do ponoszonego przez Bank ryzyka prowadzonej działalności, niezbędnego do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz spełniającego wymogi nadzorcze umożliwiające dalsze samodzielne funkcjonowanie banku.

6.1. Informacje podstawowe

Bank Spółdzielczy w Głogówku szacuje fundusze własne zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. Fundusze własne ujmowane są w księgach rachunkowych z podziałem na Kapitał Tier I i Tier II

Kapitał Tier I obejmuje:

- 1) kapitał podstawowy Tier I, w którego skład wchodzi:
 - a) fundusz udziałowy w całości zgodnie decyzją KNF nr DBS.7100.156.2019.AR,
 - b) fundusz zasobowy, tworzony z wpłat przez członków wpisowego i z części nadwyżki bilansowej oraz innych źródeł określonych w odrębnych przepisach,

- 2) fundusz z aktualizacji wyceny,
- 3) kapitał dodatkowy Tier I – którego składników Bank na dzień 31 grudnia 2020 r. nie posiada.

Bank na dzień analizy posiadał wartości niematerialne i prawne o wartości netto 6 tys. zł, stąd na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego 575/2013, zaistniała konieczność pomniejszenia funduszy własnych o w/w kwotę.

Wartość funduszy własnych wyniosła 9 541 tys. zł, co według kursu EURO na dzień 31 grudzień 2020 (4,6148) daje 2 067 tys. EURO.

Zgodnie z postanowieniami Statutu Banku fundusz udziałowy oraz fundusz zasobowy mogą być przeznaczone wyłącznie na pokrycie straty bilansowej Banku Spółdzielczego.

6.2. Wartość księgowa kapitałów własnych zgodnie z Ustawą Prawo bankowe.

Kapitał własny Banku na koniec grudnia 2020 r. składał się z funduszy:

- udziałowego w wysokości 137 tys. zł,
- zasobowego w wysokości 9 200 tys. zł,
- z aktualizacji wyceny w wysokości 210 tys. zł
- zysku netto za 2020 rok w wysokości 189 tys. zł.

Księgowa wartość kapitału własnego Banku na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 9 736 tys. zł.

7. Adekwatność kapitałowa

7.1. Opis metody stosowanej do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego

Proces Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego to wewnętrzny proces oceny ryzyk bankowych pod kątem adekwatności funduszy własnych, mający na celu ustalenie dodatkowych wymogów kapitałowych zgodnych z profilem ryzyka w Banku.

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku oraz do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

Proces Oceny adekwatności kapitałowej uwzględnia czynniki:

- 1) ilościowe – liczone jako udział wymogów kapitałowych z tytułu danego rodzaju ryzyka w funduszach własnych. Jako istotne określa się ryzyko, na które Bank tworzy wymogi kapitałowe.
- 2) jakościowe – analizowane niezależnie od kryterium ilościowego w przypadku pozostałych ryzyk, które nie powodują wymiernych strat dla banku, nie wymagają tworzenia dodatkowych wymogów kapitałowych a wymienionych w Dyrektywie UE – Bank uznaje ww. ryzyka za istotne na podstawie przyjętej strategii, skali i złożoności działalności.

Poza ryzykiem kredytowym oraz pozostałymi ryzykami zidentyfikowanymi w regulacjach Komisji Nadzoru Finansowego i służącymi do obliczenia współczynników kapitałowych, w celu oszacowania kapitału wewnętrznego zidentyfikowano 12 dodatkowych ryzyk:

- stopy procentowej w portfelu bankowym,
- płynności,
- cyklu gospodarczego,
- kapitałowe,
- strategiczne,
- modeli,
- koncentracji,
- wyniku finansowego,

- utraty reputacji,
- ryzyko transferowe,
- ryzyko bancassurance,
- ryzyko rezydualne.

Rezultatem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i jego jakościowa ocena.

Na dzień 31.12.2020 r Bank utworzył dodatkowe wymogi kapitałowe w wysokości 617 tys. wobec czego wewnętrzny całkowity wymóg kapitałowy wyniósł 4 057 tys. zł, a wewnętrzny współczynnik kapitałowy 18,81%.

7.2. Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego został wyliczony z wykorzystaniem metody standardowej.

Tabela 9. Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego według rodzaju ekspozycji na 31 grudnia 2020 roku (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem	Wymóg kapitałowy
1.	Ekspozycje bilansowe	126 426	35 316	2 825
2.	Ekspozycje pozabilansowe	4 153	1 170	94
	Razem	130 579	36 486	2 919

Tabela 10. Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego według wagi ryzyka kontrahenta (w tys. zł)

Waga ryzyka	Wartość ekspozycji przed uwzględnieniem współczynników konwersji ekspozycji pozabilansowych	Podział ekspozycji przez współczynniki konwersji ekspozycji pozabilansowych				Wartość ekspozycji po uwzględnieniu współczynników konwersji ekspozycji pozabilansowych	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współ. wsparcia (0,7619)	Wymóg kapitałowy razem dla ryzyka kredytowego
		0%	20%	50%	100%			
0%	76 426	0	0	0	0	0	0	0
20%	9 028	0	0	0	0	1 806	1 806	144
50%	357	0	0	0	0	179	179	14
75 %	1 975	0	11	134	0	1 533	1 533	122
100%	37 025	0	1 727	2 281	0	38 509	30 446	2 437
150 %	1 515	0	0	0	0	2 273	2 273	182
250%	100	0			0	249	249	20
Razem	126 426	0	1 738	2 415	0	44 549	36 486	2 919

7.3. Pozostałe wymogi kapitałowe

Kalkulacja wymogów kapitałowych na dzień 31.12.2020 r. została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 11. Oszacowanie kapitału wewnętrznego oraz ocena adekwatności kapitałowej według stanu na 31 grudnia 2020 roku (w tys. zł)

Rodzaj ryzyka	Wymagany według Banku łączny kapitał wewnętrzny na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według minimalnych wymogów kapitałowych	Alokacja kapitału ponad minimalne wymogi kapitałowe
Ryzyko kredytowe	2 919	2 919	0
Ryzyko rynkowe	18	0	18
Ryzyko operacyjne	521	521	0
Łączny kapitał wewnętrzny na ryzyka objęte wyznaczeniem minimalnego wymogu kapitałowego	3 458	3 440	18
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	15	X	15
koncentracji dużych zaangażowań	0	X	0
koncentracji w sektor gospodarki	0	X	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	X	0
koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy	0	X	0
koncentracji geograficznej	0	X	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	584	X	584
Ryzyko płynności	0	X	0
Ryzyko wyniku finansowego	0	X	0
Ryzyko kapitałowe, z tego:	0	X	0
amortyzacja pozycji funduszy własnych	0	X	0
ryzyko koncentracji dużych udziałów	0	X	0
Pozostałe ryzyka, z tego:	0	X	0
ryzyko cyklu gospodarczego	0	X	0
ryzyko strategiczne	0	X	0
ryzyko utraty reputacji	0	X	0
ryzyko transferowe	0	X	0
ryzyko modeli	0	X	0
Kapitał wewnętrzny	4 057	3 440	617
Fundusze własne	9 541	X	X
Uznany kapitał	9 541		
Kapitał podstawowy CET1	9 541	X	X
Kapitał Tier I	9 541	X	X
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych	5 484	X	X
Łączny współczynnik kapitałowy [%]	22,18	X	X
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I [%]	22,18	X	X
Współczynnik kapitału Tier I [%]	22,18	X	X
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy [%]	18,81	X	X

Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą wskaźnika bazowego. Wskaźnik jest średnią wartością wyniku z okresu ostatnich trzech lat – jest to iloraz z sum dodatnich wyników i liczby lat, w których wynik był dodatni. Roczny wynik kalkulowany jest jako suma wybranych pozycji rachunku zysków i strat, określonych w Rozporządzeniu CRR. Wartość wskaźnika bazowego na 31.12.2020 rok wynosi 521 tys. zł.

8. Bufory kapitałowe i wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Bank w grudniu 2020 roku utrzymywał następujące bufory:

- 1) zabezpieczający w kwocie 1 075 tys. zł
- 2) systemowy w kwocie 0 tys. zł
- 3) kapitałowy w wysokości 8 465 tys. zł

Bufor systemowy, który służy zażegnaniu lub złagodzeniu długoterminowego ryzyka systemowego lub makroostrożnościowego, który może wpłynąć na gospodarkę realną. Na dzień informacji Bank jest zwolniony z wyliczania ww. buforu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 18 marca 2020 r. uchylające rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego.

Bank nie jest identyfikowany jako instytucja o znaczeniu systemowym zgodnie z art. 131 dyrektywy 2013/36/UE dlatego nie wylicza wskaźników stosowanych do określenia wyników instytucji zgodnie z Art.441 Rozporządzenia CRR.

9. Polityka w zakresie wynagrodzeń- art. 450 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust.4 ustawy Prawo Bankowe

Na dzień 31 grudnia 2020 roku w Banku obowiązuje „Polityka wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na ryzyko Banku Spółdzielczego w Głogówku” zatwierdzona uchwałą Rady Nadzorczej nr 27/2020/RN w dniu 29.10.2020r.

Bank opracował Politykę wynagrodzeń na podstawie:

- 1) Ustawy Prawo bankowe – art. 9ca,
- 2) Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
- 3) Wytycznych dotyczących prawidłowej polityki wynagrodzeń, o których mowa w art. 74 ust. 3 i 75 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE, i ujawniania informacji zgodnie z art. 450 rozporządzenia (UE) nr 575/2013,
- 4) Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych uchwałą KNF nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014.

Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagradzania jest:

- 1) określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Głogówku wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 24 marca 2017r. pod poz. 637,
- 2) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka,
- 3) wspieranie realizacji strategii działalności oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Bank przed wprowadzeniem Polityki wynagrodzeń dokonał identyfikacji osób, o których mowa w § 24 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów oraz w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) Nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE (...) i na tej podstawie uznał, że do osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku zalicza się:

- 1) Członków Rady Nadzorczej, w tym Członków Komitetu Audytu,
- 2) Członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu, Członka Zarządu ds. finansowo-księgowych

oraz Członka Zarządu ds. handlowych,

3) Głównego Księgowego.

Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR oraz, nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 PE, do zidentyfikowanych pracowników nie zalicza się innych niż wymienionych w pkt 2) i pkt 3).

Zgodnie z zapisami w Polityce wynagrodzeń zmiennymi składnikami wynagradzania jest premia uznaniowa.

Wysokość wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej, w tym Członków Komitetu Audytu ustala Zebranie Przedstawicieli.

W odniesieniu do Członków Rady Nadzorczej, w tym Członków Komitetu Audytu Bank nie wprowadza podziału wynagrodzenia na stałe i zmienne składniki oraz nie stosuje przepisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku.

Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla Członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza.

Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla pracowników ustala Zarząd.

Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.

Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu, przy czym wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 100% wynagrodzenia zasadniczego osoby zajmującej stanowisko istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

Zmienne wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.

Przyznanie i wysokość zmiennych składników wynagradzania dla Członków Zarządu zależy od oceny indywidualnych efektów ich pracy.

Oceny efektów pracy Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania Strategii działania w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe:

- 1) zysk netto,
- 2) wskaźnik rentowności aktywów (ROA),
- 3) jakość portfela kredytowego,
- 4) współczynnik kapitałowy,
- 5) wskaźnik płynności LCR,

Oceny efektów pracy pracowników, niebędących członkami Zarządu dokonuje Zarząd.

Wynagrodzenia stałe osób których działalność zawodowa ma istotny wpływ na ryzyko Banku Spółdzielczego w Głogówku w roku 2020 wynosiły 466 tys. zł brutto, a wynagrodzenia zmienne 28 tys. zł brutto.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 01.02.2021 pozytywnie oceniła funkcjonowanie w/w Polityki.

W Banku nie został powołany Komitet do spraw wynagrodzeń, ponieważ Bank zgodnie z zapisami art. 4 pkt 35 ustawy Prawo bankowe nie jest Bankiem istotnym.

10. Zasady zarządzania art. 435 ust 2 Rozporządzenia CRR oraz art. 111a ust 4 ustawy Prawo Bankowe

1. System zarządzania

System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku oraz oceny prowadzonej działalności bankowej. W ramach systemu zarządzania w banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem i system

kontroli wewnętrznej. Dodatkowo system zarządzania obejmuje procedurę anonimowego zgłaszania wskazanemu Członkowi Zarządu, a w szczególnych przypadkach Przewodniczącemu Rady Nadzorczej, naruszeń przepisów prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych. W ramach ww. procedury, Bank zapewnia pracownikom, którzy zgłaszają naruszenia pełną anonimowość, ochronę przed działaniami represyjnymi, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania.

Wskazane wyżej zadania systemu zarządzania mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa zgromadzonych w Banku środków przez ustalenie ryzyka powstającego w działalności Banku. System zarządzania ma wspomagać prawidłowe, efektywne i skuteczne kierowanie Bankiem.

2. Zasady powoływania członków Zarządu

Zasady powoływania członków Zarządu określają postanowienia Statutu Banku Spółdzielczego w Głogówku. Zarząd Banku Spółdzielczego w Głogówku składa się z 3 członków, w tym Prezesa i dwóch Członków, wybranych na czas nieokreślony. Każdy z Członków Zarządu zajmuje jednocześnie jedno stanowisko członka Zarządu. Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, przy czym powołanie następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego w trybie przewidzianym w art. 22 ustawy – Prawo bankowe, wydawane na wniosek Rady Nadzorczej. Odwołanie wymaga pisemnego uzasadnienia. Pozostałych członków Zarządu Banku Spółdzielczego powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, przy czym powołanie członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego lub powierzenie funkcji Członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego wymaga uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

3. Spełnienie warunków określonych w art.22aa ustawy Prawo Bankowe.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej mają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Ocena spełnienia w/w wymogów dokonywana jest na zasadach i w trybie określonym w „Polityce oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu i Zarządu w Banku Spółdzielczym w Głogówku” oraz „Polityce oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Głogówku” zwanymi dalej Polityką oceny.

Ocena dokonywana jest zarówno na etapie doboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jak i w toku wykonywania przez nich obowiązków.

Ocenie odpowiedniości podlega każdy z kandydatów/członków Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Zarząd i Rada Nadzorcza jako organy kolegialne.

Indywidualna ocena kwalifikacji poszczególnych członków Zarządu, Rady Nadzorczej obejmuje ustalenie, czy osoba oceniana posiada kwalifikacje niezbędne do sprawowania funkcji zarządczych (wiedza, umiejętność, doświadczenie).

Ocena reputacji poszczególnych członków Zarządu, Rady Nadzorczej obejmuje ustalenie czy zaistniałe fakty i okoliczności mają wpływ na reputację Banku.

Ocena kolegialna Zarządu/Rady Nadzorczej, działającego jako organ obejmuje:

- 1) ocenę ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem;
- 2) ocenę reputacji Banku, jako pochodnej działań członków Zarządu/Rady Nadzorczej.

Na podstawie Polityki oceny proces oceny odpowiedniości indywidualnej przeprowadzany jest w okresach dwuletnich dlatego w roku 2020 nie zaistniała konieczność dokonania tej oceny.

W świetle art. 22aa ustawy Prawo Bankowe, członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

Spółdzielczego w Głogówku spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów Banku.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej uczestniczą w szkoleniach dotyczących zagadnień z obszarów, związanych z pełnionymi funkcjami.

10.1 System zarządzania ryzykiem art. 435 ust 2 Rozporządzenia CRR art. 111a ust 4 ustawy Prawo Bankowe

W Banku funkcjonuje zorganizowany i sformalizowany system zarządzania ryzykiem. Proces zarządzania ryzykiem realizowany jest na podstawie pisemnych strategii, polityk, procedur, planów i analiz. W celu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem Bank wprowadził regulację o nazwie „Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Głogówku” zwaną w dalszej części Strategią. Strategia jest zgodna z celami i ogólnymi zamierzeniami Banku w zakresie zarządzania ryzykiem, zawartymi w Strategii działania Banku Spółdzielczego w Głogówku na lata 2020-2024. Uszczegółowienie Strategii stanowią polityki dotyczące poszczególnych ryzyk, które zawierają cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, czyli bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka.

W celu ograniczania ryzyka Bank ustalił wysokość limitów i wartości progowych mających charakter wskaźników ilościowych oraz zasad postępowania w przypadku przekroczenia limitów. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą w ramach Strategii działania Banku Spółdzielczego w Głogówku na lata 2020-2024.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest na podstawie pisemnych regulacji wewnętrznych, które określają sposób identyfikacji, pomiaru lub szacowania, monitorowania oraz raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka, które Bank uznał za istotne.

Do ryzyk istotnych w swojej działalności, Bank zalicza:

- 1) Ryzyko kredytowe (w tym ryzyko koncentracji),
- 2) Ryzyko operacyjne,
- 3) Ryzyko walutowe,
- 4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
- 5) Ryzyko płynności,
- 6) Ryzyko braku zgodności,
- 7) Ryzyko wyniku finansowego,
- 8) Ryzyko kapitałowe.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- 2) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- 4) szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE.
- 5) analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego),
- 6) uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego),
- 7) agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku,
- 8) raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej,
- 9) audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku,

10) wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

Struktura organizacyjna Banku dostosowana jest do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka. Podział realizowanych w Banku zadań zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka od działalności operacyjnej.

Przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami dotyczącej ryzyka jest sformalizowany i zawarty w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Głogówku”. Instrukcja definiuje częstotliwość, odbiorców i terminy sporządzania informacji. Zakres informacji i częstotliwość raportowania dostosowana jest do poziomu ryzyka ponoszonego przez Bank.

Odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem ponosi Zarząd Banku. Natomiast Rada Nadzorcza zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem sprawując nadzór nad skutecznością systemu zarządzania ryzykiem.

10.2 System kontroli wewnętrznej (art.111a ustawy Prawo Bankowe)

W Banku Spółdzielczym w Głogówku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i profilu ryzyka, w szczególności uwzględniając:

- 1) stopień skomplikowania procesów funkcjonujących w Banku i w podmiotach zależnych,
- 2) zasoby, którymi dysponuje Bank
- 3) ryzyko zaistnienia nieprawidłowości w zakresie poszczególnych procesów, w tym w szczególności w zakresie procesów istotnych,
- 4) ocenę dotychczasowej adekwatności i skuteczności pierwszej, drugiej i trzeciej linii obrony.

Szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli wewnętrznej określa „Regulamin kontroli wewnętrznej”.

System kontroli wewnętrznej w Banku funkcjonuje w sposób zapewniający osiągnięcie celów kontroli w tym: celów ogólnych oraz celów szczegółowych.

Cele ogólne systemu kontroli wewnętrznej, to zgodne z przepisami ustawy Prawo bankowe zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Bank uczestniczy w systemie ochrony i na podstawie Rekomendacji H KNF nie jest zobowiązany do dokumentowania w matrycy funkcji kontroli celów szczegółowych systemu kontroli wewnętrznej. Bank dokonuje powiązania celów kontroli wewnętrznej z procesami uznanymi za istotne w celu identyfikacji obszarów, w których może wystąpić ryzyko zaistnienia nieprawidłowości i wymagane będzie: zaprojektowanie, wdrożenie i przestrzeganie kluczowych mechanizmów kontrolnych.

Wyodrębnienia procesów uznanych za istotne, a także powiązania tych procesów z celami systemu kontroli wewnętrznej dokonuje Stanowisko ds. zgodności, corocznie, a w razie potrzeby wynikającej z powołania nowych procesów lub zmiany ich statusu - na bieżąco.

System kontroli wewnętrznej zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych poprzez wyodrębnienie funkcji kontroli, o której mowa w art.9c ust.2 pkt 1 ustawy-Prawo bankowe.

Funkcja kontroli ma za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, obejmuje ona stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

Funkcja kontroli realizowana jest na pierwszym i drugim poziomie zarządzania (liniach obrony)

Na funkcję kontroli składają się:

- 1) mechanizmy kontrolne- będące zabezpieczeniami organizacyjnymi lub technicznymi zapewniającymi realizację określonych celów systemu kontroli wewnętrznej w procesach Banku,
- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w tym wykrywanie nieprawidłowości,
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli. Raportowanie obejmuje przekazywanie wyników monitorowania na odpowiednie szczeble decyzyjne.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (liniach obrony). Podział komórek i jednostek organizacyjnych Banku na poszczególne poziomy (linie obrony) dokonany jest w „Regulaminie organizacyjnym Banku Spółdzielczego w Głogówku”.

Działanie pierwszego poziomu (linii obrony) w ramach systemu kontroli wewnętrznej obejmuje:

- 1) stosowanie przez pracowników pierwszego poziomu (pierwszej linii obrony) odpowiednich mechanizmów kontrolnych,
- 2) dokonywanie przez pracowników pierwszego poziomu (pierwszej linii obrony) w ramach obowiązków służbowych wynikających z regulacji wewnętrznych Banku lub ich zakresów obowiązków – niezależnego monitorowania poziomego (monitorowania w ramach pierwszego poziomu) przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez ich weryfikację bieżącą lub testowanie.

Działanie drugiego poziomu (drugiej linii obrony) w ramach systemu kontroli wewnętrznej obejmuje:

- 1) stosowanie przez pracowników komórek drugiego poziomu (drugiej linii obrony) odpowiednich mechanizmów kontrolnych,
- 2) dokonywanie przez pracowników komórek drugiego poziomu (drugiej linii obrony) w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych wynikających z regulacji wewnętrznych Banku lub ich zakresów obowiązków niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych poprzez:
 - a) monitorowanie pionowe (weryfikacja bieżąca lub testowanie pierwszego poziomu przez poziom drugi),
 - b) lub monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie poziome w komórkach drugiego poziomu).

Na trzeci poziom (linię obrony) składa się działalność audytu wewnętrznego realizowanego przez Spółdzielnię System Ochrony Zrzeszenia BPS. Zasady współpracy z audytem wewnętrznym reguluje załącznik Regulaminu kontroli wewnętrznej.

Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności poprzez:

- 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej;
- 2) opis w formie matrycy funkcji kontroli sporządzony w postaci tabelarycznej powiązania celów systemu kontroli wewnętrznej, z procesami w działalności Banku uznanymi za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz niezależność komórki ds. zgodności, odpowiada także za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych strategii, polityk oraz procedur w zakresie systemu kontroli wewnętrznej.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej. Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki do spraw zgodności, audytu wewnętrznego. Rada Nadzorcza zgodnie z przepisami powołała „Komitet audytu”, któremu zleca bieżące monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego. Rada Nadzorcza zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej ustanowione przez Zarząd oraz dokonuje corocznej ich oceny.

Kontrolę wewnętrzną funkcjonalną sprawują członkowie Zarządu i Główny Księgowy zgodnie z Planem kontroli na 2020r., zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą Banku w dniu 27 grudnia 2019r., zmienionym uchwałą nr 19/2020/RN z dnia 27.07.2020r.

W roku 2020 przeprowadzonych zostało 178 kontroli wewnętrznych funkcjonalnych.

Zakres kontroli został zrealizowany w 100 %. Tematy przeprowadzonych kontroli uwzględnione są w Matrycy funkcji kontroli.

W roku 2020 przeprowadzono w Banku następujące kontrole przeprowadzane przez jednostki zewnętrzne:

- 1) Badanie rocznego sprawozdania finansowego za rok 2019. Biegły rewident po przeprowadzeniu badania wydał pozytywną opinię dla Banku.
- 2) W dniach od 16.03.2020r. do 3.04.2020r. pracownicy Departamentu Audytu Banków Spółdzielczych Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS realizując zapisy § 9 Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z dnia 31.12.2015 r. przeprowadzili audyt wewnętrzny w Banku. Audyt został przeprowadzony zgodnie z zatwierdzonym Planem audytu wewnętrznego dla Banków Spółdzielczych na 2020 rok. Celem audytu było dokonanie niezależnej i obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem objętym audytem. Zgodnie z końcowym raportem z dnia 13 maja 2020r. wyniki wskazują, że ogólna sytuacja Banku jest poprawna. Większość ryzyk istotnych została oceniona na poziomie niskim lub umiarkowanym. Całościowe zaprojektowanie systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem, a także ich operacyjna skuteczność, dają racjonalne zapewnienie odnośnie ograniczenia kluczowych ryzyk na jakie narażony jest Bank. Do przeprowadzonego audytu wydano 8 zaleceń, które zostały wykonane zgodnie z przyjętym przez Zarząd harmonogramem, a ich realizacja była monitorowana przez Spółdzielnię.
- 3) W dniach od 21.07.2020r. do 23.07.2020r. przedstawiciele Departamentu Zgodności Banku BPS SA przeprowadzili w Banku testy w zakresie: ryzyka płynności, ryzyka kredytowego w tym koncentracji oraz Polityki wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na ryzyko Banku. Zakres przedmiotowy kontroli był zgodny z Programem kontroli zatwierdzonym przez Zarząd. W wyniku przeprowadzonych testów zostały sformułowane wskazania w zakresie Polityki wynagradzania. Zgodnie ze wskazaniami wprowadzono zmiany do powyższej Polityki, które zostały przyjęte Uchwałą 27/2020/RN z dnia 29.10.2020r. W zakresie ryzyk nie sformułowano wskazań.
- 4) W dniach od 2 września 2020r. do 18 września 2020r. została przeprowadzona w Banku przez Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych im. F. Stefczyka w Warszawie lustracja pełna obejmująca całokształt działalności Banku za okres od 01.07.2017r. do 30.06.2020r. W wyniku przeprowadzonej lustracji Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych pozytywnie ocenił działalność Banku w okresie objętym lustracją i nie sformułował wniosków polustracyjnych.

- 5) W dniu 04.11.2020r. Bank otrzymał z Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego ocenę BION według stanu na dzień 30.06.2020r. Bank Spółdzielczy w Głogówku otrzymał ocenę końcową na poziomie 2,40 co oznacza zadowalającą ogólną sytuację Banku. W wyniku procesu BION UKNF wydał dwa zalecenia, które zostały wykonane.

Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 01.02.2021r. pozytywnie oceniła adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej.

11. Oświadczenie w zakresie informacji podlegających ujawnieniu Art.435 ust.1 lit e Rozporządzenia CRR

Zarząd Banku Spółdzielczego w Głogówku oświadcza, że dane zawarte w niniejszej „Informacji o adekwatności kapitałowej”, oraz w innych informacjach podlegających obowiązkowym ujawnieniom wg stanu na 31 grudnia 2020 r. są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem w Banku są odpowiednie do profilu ryzyka i zgodne ze Strategią działania Banku.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Głogówku

CZŁONEK ZARZĄDU
Karina Jurczyk

CZŁONEK ZARZĄDU
Krystyna Hupka

PREZES ZARZĄDU
Sybilla Strzała

12. Informacja o przedsiębiorcach uzyskujących dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową (art. 111b ustawy Prawo Bankowe)

Zarząd Banku Spółdzielczego w Głogówku na podstawie Art.111b ust.1. Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe informuje, że przedsiębiorcą świadczącym usługi na rzecz Banku, który uzyskuje dostęp do informacji chronionych tajemnicą bankową jest:

1. Firma SoftNet Spółka z o.o. z siedzibą w Krakowie, ul. Pana Tadeusza 8, 30-727 Kraków,
2. Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie, ul. Grzybowska 81, 00-844 Warszawa,
3. CRUZ Spółka z o.o. w Warszawie, ul. Grzybowska 81, 00-844 Warszawa,